Movares samen werkt het

RAPPORT

Schuitenhuis-straat 9 Amsterdam

Nader onderzoek vleermuizen

Versie: 1.0
Status: Vrijgegeven
Datum: 09-11-2023
Kenmerk: 5.1, 2, e

5.1, 2, e

Autorisatieblad

Schuitenhuisstraat 9, Amsterdam

Nader onderzoek vleermuizen

	Naam	Akkoord	Datum
Opgesteld door	5.1, 2, e	✓	12-10-2023
Gecontroleerd door	5.1, 2,5.1,5.1, 2, e	✓	14-10-2023
Vrijgegeven door	5.1, 2, e	✓	09-11-2023

Versiehistorie

Versie	Naam	Datum	Korte toelichting
1.0	Schuitenhuisstraat 9, Amsterdam. Nader onderzoek vleermuizen	09-11-2023	Eerste versie

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

1.1 Aanleiding 1
1.2 Locatie 1
1.3 Activiteiten 2
1.4 Quickscan ecologie 2
1.5 Wettelijk kader 3
1.6 Doel 4

2 Methode 5

3 Resultaten 6

3.1 Resultaten veldbezoeken 6
3.2 Vervolgstappen 6

4 Conclusies 7

4.1 Vleermuizen 7
4.2 Samenvatting 7
4.3 Overige maatregelen 7

5 Bronnen 8

Colofon 9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het adres Schuitenhuisstraat 9 te Amsterdam is een voormalig kindercentrum in bezit van Cordaan gelegen. Het sterk verouderde pand is al enige tijd niet meer in gebruik en trekt vandalisme aan. Om de locatie te kunnen herontwikkelen tot een nieuwe zorgbestemming is Cordaan voornemens het pand te slopen. In maart 2023 is een quickscan ecologie uitgevoerd waaruit potentieel raakvlak met de soortgroep vleermuizen naar voren kwam 5.1,5.1, 2, e 2023). Mogelijk zijn verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand aanwezig waardoor bij sloop sprake is van een overtreding van aritkel 3.5 van de Wet natuurbescherming. De resultaten van het nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand op Schuitenhuisstraat 9 worden in onderstaand rapport besproken.

1.2 Locatie

Voor onderhevig nader onderzoek is het perceel van de Schuitenhuisstraat 9 onderzocht. Het perceel staat kadastraal bekend als perceelnumer 5377. Het onderzoeksgebied betreft circa 2.400 m^2. Het onderzoeksgebied is weergeven in Figuur 1.1.

Op het perceel is een voormalig kindercentrum gelegen. De bebouwing is gelijkvloers en heeft een plat dak. De bebouwing heeft twee binnenplaatsjes waar enkele bomen in staan. De bebouwing staat al enige tijd leeg. Op enkele locaties zijn ruiten gebroken geweest en gerepareerd. Bij één deur aan de oostzijde van het pand is de ruit van de deur gebroken op circa 1 meter hoogte. Rondom het gebouw is verharding en gras gelegen. Aan de zuidkant van het gebouw staat ook een speeltoestel met glijbaan. De oost-, zuid- en westzijde van het perceel wordt begrensd door een haag. Aan de oostkant van het perceel staat ook een bomenrij, welke parallel aan de watergang richting het noorden loopt. Aan de noordkant van het plangebied is een schoolgebouw met schoolplein gelegen. In de omgeving van het plangebied staan rijtjeswoningen met twee bouwlagen en tevens platte daken. Ten oosten van de watergang staan meerdere flatgebouwen. Zie de rapportage van de quickscan voor een impressie van het plangebied 5.1,5.1, 2, e 2023).

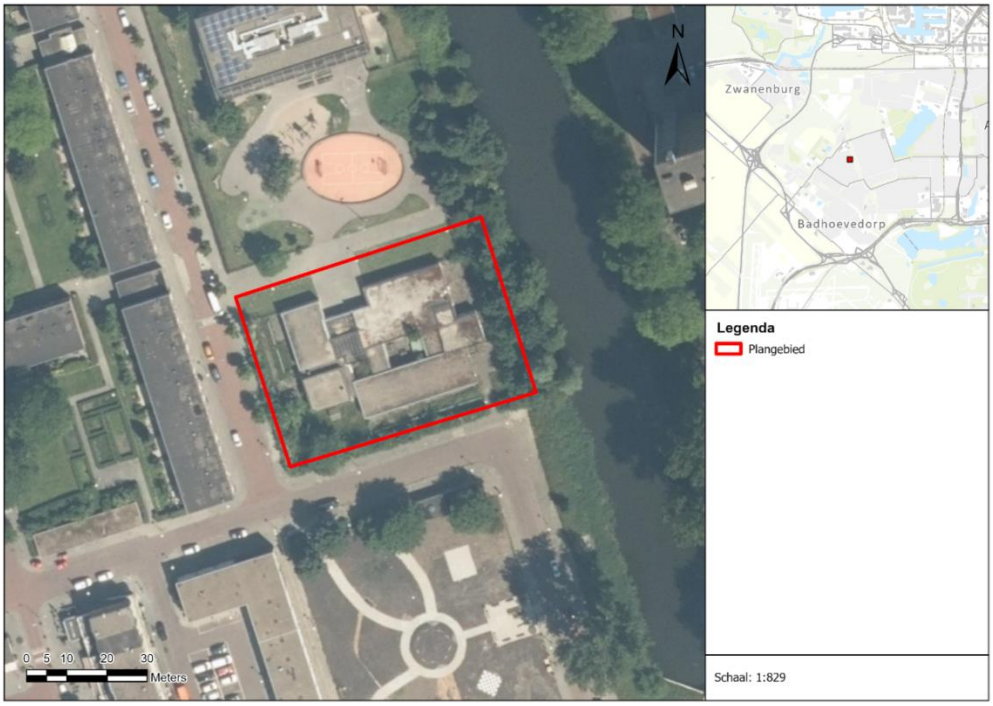

Figuur 1.1: Globale ligging plangebied (rood).

1.3 Activiteiten

De opdrachtgever is voornemens om het voormalige kindercentrum te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Wat voor zorgfunctie de nieuwbouw gaat krijgen is in dit stadium nog niet bekend.

1.4 Quickscan ecologie

Uit de quickscan is gebleken dat binnen plangebied biotoop aanwezig is voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt 5.1,5.1, 2, e 2023). Het gaat om soorten uit de soortgroep vleermuizen. Alleen de bebouwing op het perceel is geschikt geacht als vleermuisverblijfplaats voor gebouwbewonende soorten.

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een ontheffing nodig is in het kader van de Wet natuurbescherming. Deze tabel is overgenomen uit de quickscan.

Tabel 1.1: Conclusies en aanbevelingen over beschermde soorten (Wet natuurbescherming), bron: quickscan 5.15.1, 2, e *2023).*

Soortgroep	Beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee
Algemene Broedvogels	Ja	Nee	**Nee, mits** maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee	Nee

Soortgroep	Beschermde soorten/functie?	Nader onderzoek nodig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Grondgebonden zoogdieren	Ja, algemeen vrijgestelde soorten zoals egel.	Nee	**Nee, mits** er rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Het betreft namelijk door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde dieren bij ruimtelijke ordening.
Vleermuizen foerageergebied	Nee, geen essentieel foerageergebied	Nee	**Nee, mits** tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het omliggend groen en de watergang onverlicht blijven.
Vleermuizen vliegroutes	Nee, geen essentiële vliegroute	Nee	**Nee, mits** tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het omliggend groen en de watergang onverlicht blijven.
Vleermuizen verblijfplaatsen	Ja	Ja	**Mogelijk, wanneer** uit nader onderzoek blijkt dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing.
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja, algemeen vrijgestelde soorten zoals gewone pad.	Nee	**Nee, mits** er rekening wordt gehouden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Het betreft namelijk door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde dieren bij ruimtelijke ordening.
Vissen	Nee	Nee	Nee
Ongewervelden	Nee	Nee	Nee

1.5 Wettelijk kader

Voor het bepalen van de effecten van de ingreep op de natuurwetgeving worden onderstaande wettelijke kaders gehanteerd.

Soortenbescherming onder Wet Natuurbescherming (Wnb)
Ten aanzien van beschermde soorten maakt de Wet natuurbescherming onderscheid tussen:

1. *Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wnb);*
2. *Soorten van de Habitatrichtlijn, incl. Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 Wnb);*
3. *'Andere soorten' (artikel 3.10 Wnb).*

Voorliggend nader onderzoek is gericht op beschermde vleermuizen. Alle vleermuizen vallen onder de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 Wnb). Dit is derhalve het wettelijk kader waaraan ze worden getoetst.

Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 Wnb)
Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5:

1. *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;*
2. *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;*

3. *Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;*
4. *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;*
5. *Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.
Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: ‘in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten’;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

1.6 Doel

In voorliggende rapportage worden de resultaten van het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand aan de Schuitenhuisstraat 9 beschreven. Duidelijkheid wordt gegeven over de uitkomsten van het nader onderzoek en of het nodig is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

2 Methode

Ten tijde van de quickscan zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw op de 5.1, 2, e waargenomen. Verblijfplaatsen van de soortgroep vleermuizen zijn beschermd. De onderzochte vleermuissoorten zijn de algemene gebouwbewonende soorten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Dit zijn soorten die gezien het aanwezige habitat verwacht kunnen worden. De functies zomer-, kraam- en paarverblijfplaats zijn onderzocht. Bij aanwezigheid van één van deze verblijfplaatsen kan ook uitgegaan worden van de aanwezigheid van individuele winterverblijfplaats(en). Gelet op de beperkte massa van het gebouw wordt de aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats niet aannemelijk geacht.

Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) (NGB, 2021). Het onderzoek houdt in dat er 3 bezoeken plaatsvinden in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan 2 keer ‘s avonds en 1 keer ’s ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden 2 bezoeken in de periode 15 augustus tot 1 oktober plaats in verband met paar- en winterverblijven. Dit zijn twee nachtbezoeken (Vleermuisprotocol NGB, 2021). Voor de zomer- en kraamverblijf rondes is het plangebied opgedeeld in 2 helften die elk door een individuele waarnemer zijn bekeken. Op deze manier was er voldoende zicht op het plangebied. Voor de paarrondes voldeed 1 waarnemer voor het gehele plangebied, omdat vleermuizen dan langere periodes roepen.

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector met time-expansion (Petterson D240x) en de Batlogger M (gecombineerde batdetector en -logger). Met deze batdetectors zijn ook vertraagde opnames gemaakt. In Tabel 2.1 is een overzicht weergegeven van de data waarop het aanvullend onderzoek is uitgevoerd en onder welke weersomstandigheden het veldonderzoek heeft plaatsgevonden.

Tabel 2.1: Overzichtstabel met de data, functie, tijdstippen en weersomstandigheden tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen. In de functiekolom staat ook weergeven of deelgebied 1, 2 of beide gebieden werden onderzocht.

Datum	Functie	Begin	Eind	Weersomstandigheden	Waarnemer
30-05-2023	Zomer- en kraamverblijfplaats (1&2)	21:50	00:05	Droog, 13 °C, 3 Bft, bewolkt.	5.1, 2, e
05-06-2023	Zomer- en kraamverblijfplaats (1)	02:21	05:21	Droog, 11 °C, 2 Bft, half bewolkt.	
29-06-2023	Zomer- en kraamverblijfplaats (1)	22:05	00:20	Droog, 15 °C, 2 Bft, bewolkt.	
30-06-2023	Zomer- en kraamverblijfplaats (2)	02:22	05:22	Droog, 12 °C, 3 Bft, licht bewolkt.	
02-7-2023	Zomer- en kraamverblijfplaats (2)	22:05	00:20	Droog, 18 °C, 4 Bft, bewolkt.	
21-08-2023	Paarverblijfplaats (1&2)	20:53	00:15	Droog, 18°C, 2 Bft, licht bewolkt.	
10-09-2023	Paarverblijfplaats (1&2)	20:08	23:08	Droog, 25°C, 2 Bft, licht bewolkt.	

3 Resultaten

In onderstaande paragraaf worden de resultaten van het nader onderzoek besproken.

3.1 Resultaten veldbezoeken

Tijdens de bezoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het vaststellen van de zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen zijn bij ieder bezoek enkel passerende en foeragerende gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen waargenomen. Dit waren maximaal zes dwergvleermuizen per bezoek. De gewone dwergvleermuizen vertoonden geen gebouwgebonden gedrag en bleven hooguit tien minuten foerageren, met name rond het groen in de directe omgeving van het gebouw. Tijdens één bezoek (30 mei 2023) is een passerende rosse vleermuis waargenomen. Tijdens het bezoek van 2 juni, 2023 vlogen er regelmatig gewone dwergvleermuizen van oost naar west langs de heg aan de zuidzijde van het perceel, wat duide op actieve vliegroute. Over het algemeen was er weinig vleermuisactiviteit binnen het plangebied. Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw vastgesteld. De waargenomen individuen betreffen passerende of kort foeragerende dieren. Het plangebied en de directe omgeving betreft daarom geen essentieel foerageergebied. Wel loopt er een vliegroute van oost naar west lans de heg ten zuiden van het gebouw. Zoals eerder vastgesteld in de quickscan (van der Hulst, 2023) betreft dit een niet-essentiële vliegroute. Aan de overzijde van de Schuitenhuisstraat en de Hoekslootstraat staan bebouwing en bomenrijen die het functioneren van de heg als vliegroute kunnen overnemen bij kap.

3.2 Vervolgstappen

Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied vastgesteld. Wel is een vliegroute vastgesteld aan de zuidzijde van het perceel. Dit betreft echter een niet-essentiële vliegroute. Er is daarom geen sprake van overtreding van artikel 3.5 Wnb bij het slopen van het pand. Ten aanzien van passerende vleermuizen wordt in het kader van de zorgplicht (artikel 3.11 Wnb) geadviseerd om vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie. Vleermuisvriendelijke verlichting is weggericht van de omgeving, heeft een lage en afgeschermde armatuur en een kleine straal.

4 Conclusies

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit het aanvullend ecologisch onderzoek naar beschermde soorten besproken.

4.1 Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen of andere beschermde functies van vleermuizen aanwezig binnen het plangebied. De waargenomen vliegroute is niet-essentieel. Er is geen sprake van een overtreding van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming bij de sloop van het pand en kappen van de hagen.

4.2 Samenvatting

In onderstaande tabel staat bovenstaande conclusie nogmaals weergegeven. Hieruit valt op te maken dat er geen ontheffing noodzakelijk is.

Tabel 2.2: Conclusies en aanbevelingen over beschermde soorten (Wet natuurbescherming).

Soortgroep	Beschermde functies aanwezig?	Nader onderzoek nodig?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
Vleermuis	Ja, een niet-essentiële vliegroute	Nee	Nee

4.3 Overige maatregelen

Onderstaande maatregelen komen voort uit de quickscan ecologie 5.1,5.1, 2, e 2023) en onderhavig onderzoek.

Om effecten op broedende vogels te voorkomen dient de sloop waarbij het dak wordt aangetast buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, kan ook het dak ongeschikt gemaakt worden voor broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden moet door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten **mag er niet gewerkt worden**.

In het kader van de zorgplicht naar in de omgeving verblijvende vleermuizen, vogels en andere dieren wordt geadviseerd om zoveel als mogelijk overdag te werken. Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, wordt geadviseerd gebruik te maken van gerichte verlichting met een lage armatuur en kleine lichtstraal. Gerichte verlichting wil zeggen dat lichtval op bomen en gebouwen in de omgeving wordt vermeden om zo verstoring te voorkomen. Dit geldt ook voor eventuele verlichting die wordt aangebracht voor de nader te bepalen gebruiksfase.

Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd of grond wordt verzet vanuit één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. De werkzaamheden dienen dan in de richting van te handhaven groen uitgevoerd te worden. Deze maatregelen vallen onder de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb).

5 Bronnen

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12. Juli 2017.

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12. Juli 2017.

Kennisdocument Laatvlieger. BIJ12. Juli 2017.

5.1,5.1, 2, e K. 2023. Quickscan ecologie Schuitenhuisstraat 9. Movares.

Vleermuisprotocol. 2021. NGB.

Colofon

OPDRACHTGEVER	Stichting Cordaan
UITGAVE	Movares Nederland B.V.

5.1, 2, e
Postbus 2855
5.1, 2, e Utrecht

TELEFOON 5.1, 2, e

ONDERTEKENAAR 5.1, 2, e
5.1, 2, e @movares.nl

PROJECTNUMMER M0004940

KENMERK 5.1, 2, e

© 2023, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Movares samen werkt het